GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 63.

W Niedzielę Dnia 7. Sierpnia 1808.

Doniosło się w przeszłey naszey gazecie pod artykułem z Wiednia, że Nayiaśnieyszy nasz Monarcha mianował Hrabiego Teofila czyli Bogumiła Załuskiego aktualnym taynym swoim radcą. Rzeczony Hrabia wykonał z naywyższego rozkazu zwykłą przysięgę wierności Nayiaśnieyszemu Cesarzowi Jmci na powyższą godność d. 29 Lipca r. b. przed Prezesem Krakowskiego appelacyynego Trybunału, aktualnym J. C. K. Mci Szambelanem i taynym Radcą Hrabią Filipem Sweerts-Spork.

Z Wiednia d. 30. Lipca.

Nayiaśnieyszy Cesarz Jmć raczył aktualnego swoiego taynego Radcę i Szambelana, tudzież kawalera W. krzyża orderu S. Szczepana, Barona Jozefa Summeraw, przez wzgląd na iego wielkie zasługi, które przez wiele lat na rożnych wysokich urzędach położył, uwolnić nayłaskawiey od prezydencyi naywyższey policyi i cenzury nadworney kancelaryi, i powierzyć mu w nayłaskawszych wyrazach zawiadywanie mocno go interessuiącey akademii Teresyańskiey, oraz mianować do kierowania wspomnioną wyżey nadworną policyi i cenzury kancelaryą aktualnego swoiego Szambelana i nadwornego Radcę, Barona Franciszka Hager na Allensteig, w stopniu wiceprezesa, a dotychczasowego aktualnego Radcę i nadwornego Sekretarza Jozefa Ratoliska, aktualnym nadwornym radcą przy teyże kancelaryi.

C. K. gubernium niższey Austryi nadało tuteyszemu iedwabnych materyy Fabrykantowi, Filipowi Wäss, fabryczny przywiley.

Dzisieysza gazeta dworska donosi z Turczech co następuie:

Jeszcze d. 17 Czerwca odebrała wielka flota Kapudana Baszy, Seyd-Aly, naysurowszy rozkaz, aby w 3 dniach była gotowa do wyyścia pod żagle. Rozesłano zaraz szybko pływaiące kutry na wszystkie strony dla zawiezienia brakuiących potrzeb żywności i ammunicyi. Pokazanie się nie dawno mocnego oddziału floty Angielskiey Adm. Kolingwooda na Archipelagu i przed Dardanellami podaią za powod do tego rozkazu. Jakoż rzeczona flota wypłynąć miała d. 27 Czerwca w 11 liniiowych okrętow, 7 fregat i 5 zbroynych statkow pod żagle.

Woysko W. Wezyra w Bulgaryi i Romellii odebrało nie dawno znaczne posiłki, osobliwie w woyskach Azyatyckich. Mustafa Bairaktar poiednał się po długiey i uporczywey kłótni z W. Wezyrem i znayduie się w iego obozie pod Adryanopolem, gdzie naywiększych doznaie grzeczności. Do tegoż obozu posłał Naczelny Rossyyski jenerał, Xiążę Prozorowski, Majora Berewicza.

Z resztą w Rossyyskich woyskach nie zachodzą dotąd żadne poruszenia. Stoią ciągle w obozach swoich nad Dunaiem, które w pierwszey połowie miesiąca Maia założyły. W Serwii atoli i nawet Bośnii pokazały się nieiakie zaburzenia, które iednak żadnych za sobą nie pociągnęły skutków, i w krótce uspokoione zostały.

W Egipcie nie iest spokoyność publiczna naruszona, ani zawarte między potężnemi Bejami i Kaimakanem Porty umowy zerwane; z strony tylko zgromadzonych na śródziemnem morzu Anglików należałoby się iakowegoś zamachu przeciw Alexandryi obawiać.

Slady morowey choroby, które pokazały się w Smirnie, zniknęły iuż ze wszystkim.

Z Neapolu d. 3. Lipca.

Wczoray zwołana rada stanu została na nadzwyczayne posiedzenie, na którem przeczytane zostały następuiące pisma:

O d e z w a.

W Bajonie d. 23 *Czerwca.*

"Ludy Królestwa Neapolu! Gdy Opatrzność, którey zamiary nie są nam wiadome, powołała nas na tron Hiszpański i Indyyski, zobaczyliśmy się zatem w okrutney potrzebie oddalenia się od ludu, który mieliśmy tyle przyczyn kochać, i którego szczęście było naysłodszą naszą nadzieią i iedynem celem naszey ambicyi. Ten, który ieden czytać może w sercach ludzkich, niechay sądzi o szczerych naszych uczuciach, chociaż powoduiemy się innemi natchnieniami i przyięliśmy nowe królestwo; którego nam rządy, na mocy ustąpionych praw przez Nayiaśnieyszego Brata naszego, Cesarza Francuzów i Króla Włoskiego do korony Hiszpańskiey, oddane zostały. Z ubolewaniem widzieliśmy, że wasze społeczne urządzenie ieszcze nie iest ukończone, i pomyśleliśmy sobie, iż im daley się od was oddalamy, tem więcey przez wszystkie w mocy naszey będące sposoby powinniśmy teraźnieysze i przyszłe wasze szczęście zapewnić i zaręczyć. Dokończyliśmy więc naszego dzieła, i przepisaliśmy konstytucyyny statut dla królestwa, a to na zaprowadzonych iuż zasadach, które stosowne są do czasow, w których żyiemy, do wzaiemnego stosunku z sąsiedzkiemi mocarstwami i do charakteru narodu, który staraliśmy się szczególniey poznać od chwili powołania nas do rządzenia nim. Główne cele, które naszey przewodniczyły pracy, były: 1) Utrzymanie S. naszey religii; 2) Zaprowadzenie oddzielnego skarbu od patrimonium korony; 3) Utworzenie pośredniczego ciała, narodowego parlamentu, które byłoby w stanie oświecić Monarchę, i uczynić iemu i narodowi ważne przysługi; 4) Urządzenie sprawiedliwości, którey wyroki nie zależałyby od woli Króla i zaręczałyby wszystkim obywatelom równość przed ustawami; 5) Municypalną administracyą, która nieczyią nie iest własnością, i do którey wszyscy bez różnicy mogą bydź powołanemi; 6) Utrzymanie poczynionych przez nas urządzeń, ażeby każdy z wierzycielów państwa miał zapewnioną zapłatę. Gdy Nayiaśnieyszy nasz Brat, Cesarz Francuzow i Król Włoski, raczył potężnem

swoim zaręczeniem ten statut zaszczycić, przeto zapewnionemi iesteśmy, że nasze nadzieie względem dobra nayukoch ńszych ludow królestwa Neapolitańskiego nie będą zawiedzione, ponieważ na niezmierney iego chwale polegaią.,,

Statut Konstytucyyny dla królestwa Neapolitańskiego.

W Bajonie d. 20 *Czerwca.*

"Chcąc przez konstytucyyny statut położ c zasady, według których Monarchiia ma bydź rządzona, postanowiliśmy zatem i stanowiemy, co następuie:

Tytuł 1. Rzymsko Katolicko Apostolska Religiia iest religiią państwa.

Tytuł 2. Korona Neapolitańska iest w prostey i prawey męskiey linii porządkiem starszeństwa dziedziczna.

Tytuł 3. Król iest małoletnim do skończenia lat 18. Regencya należy z prawa do Królowey, a w iey nie dostatku do Xcia Królewskiey familii, którego Cesarz Francuzow, iako głowa Cesarskiey familii, wyznaczy. W niedostatku Królewskiey familii pada wybor na osoby z narodu.

Tytuł 4. *Uposarzenie Królewskiey familii i korony.*

Pierwey urodzony syn Królewski nosić będzie tytuł następcy tronu. Dochody korony składać się będą z dóbr królewskich i roczney summy 1 mill. 320 000 dukatow. Pensya dla Królowey wdowy wynosi rocznie 120.000 dukatow. Królewskie dzieci iak skoro lat 18 doydą mieć będą rocznego dochodu: Następca tronu 100,000 dukatow, inni Królewiczowie po 60,000, a Królewny po 30 000 dukatow. Posag dla idącey za mąż Królewny wynosić będzie raz na zawsze 120,000 dukatow.

Tytuł 5. *O urzędnikach koronnych.*

Temi są: W. Jałmużnik, W. Podkomorzy, W. Marszałek, W. Koniuszy, W. Łowczy i W. Mistrz obrzędow. Kray utrzymywać będzie z 4000 ludzi złożoną gwardyą Królewską.

Tytuł 6. *O Ministrach.*

Będzie 7 ministrow, to iest minister sprawiedliwości i służby Bożey, minister spraw zagranicznych, minister wewnętrzny, minister skarbowy, minister woienny i morski, i minister policyi.

Tytuł 7. *O Radzie stanu.*

Będzie rada stanu, która składać się ma naymniey z 26, a naywięcey z 36 członkow na 4 sekcye podzielonych.

Tytuł 8. *O Parlamencie narodowym.*

Będzie narodowy parlament, który składa się z 100 członkow i dzieli się na 5 klas czyli ław, to iest: na ławę duchowieństwa, szlachty, właścicielow dobr, uczonych i kupcow. Ława duchowna znayduie się po prawey stronie tronu, szlachty po lewey, a inne na przeciw tronu. Każdy z wzmiankowanych stanow ma 20 członkow w parlamencie. Duchowni będą rownie, iak uczeni na całe życie członkami parlamentu mianowani. Z szlachty, kto chce bydź członkiem parlamentu okazać musi naymniey 10.000 dukatow dochodu. Posiedzenia parlamentu są tayne. Mniemania lub spory nie będą drukowane, ani ogłaszane. Ogłoszenie ich przez parlament, lub którego z członkow uważane będzie iako czyn buntowniczy.,,

Rada stanu postanowiła potém adres do Króla, oświadczaiąc mu swoią wdzięczność i podziwienie. Wiedząc także, iż Nayiaśnieysza Królowa wybiera się w podroż za swoim małżonkiem do Hiszpanii, udała się w całym składzie do niey, oświadczyła iey swo-

ie uczucia wdzięczności przez członka swoiego P. Conceli, na które Królowa łaskawie odpowiedzieć raczyła.

Z Bajony d. 11 *Lipca.*

D. 7 zgromadziła się Hiszpańska junta stanu w mieyscu swoich obrad. Dzień ten przeznaczony był, ażeby z rąk swego Króla odebrała nową konstytucyą i zaprzysiągł ią tak Król, iako też członki junty. Na końcu sali znaydował się tron JKMci, a po prawey iego stronie pięknie przybrany ołtarz, przed którym siedział z swoiemi assystentami Arcybiskup Burgos. Cały obrząd przepisany był przez Xcia Hizar, mistrza obrzędow.

Nie długo po zgromadzeniu się członkow junty oznaymiono o przybyciu Króla. Cała junta zeszła na doł, dla powitania JKMci na dziedzińcu. Usiadłszy Król na tronie i wszystkie członki zaiąwszy swoie mieysca, miał następniącą mowę w Hiszpańskim ięzyku:

" Mci Panowie Deputowani! Przed waszem rozeyściem się, chciałem się udać pomiędzy was. Przez wypadek nadzwyczaynego zdarzenia, na które wszystkie narody w rożnych czasach wystawione były, i z rozkazu Nayiaśnieyszego Cesarza, Naszego Brata zgromadzeni, okazaliście stosowne do teraznieyszego wieku zdania. Zobaczycie ich skutki w statucie konstytucyynym, który wam przeczytany zostanie. Zasłoni on Hiszpanią przeciw długim zaburzeniom, które głucha niespokoyność, dręcząca od nieiakiego czasu naród, dosyć iasno przepowiadała. Panuiące w niektorych prowincyach poruszenia ustaną, iak tylko ludy zobaczą, że religia, niepodległość i całość ich krain iest zapewniona, i prawa ich uznane; iak tylko w nowym urządzeniu zobaczą zawiązki dobra ich krain, których sąsiedzkie narody rozlewem tylko wielu krwi i wielu nieszczęściami dokupywać się musiały. Gdyby tu wszyscy Hiszpanie zgromadzonemi byli, iednego tylko byliby zdania, gdyż wszyscy ieden tylko maią interes; nie mamy przyczyny żałować nieszczęścia tych, którzy uwiedzeni cudzą namową, orężem tylko pokonanemi bydź chcą. Nieprzyiaciel stałego lądu spodziewać się musi, iż za pomocą zaburzeń, które wewnątrz Hiszpanii wznieca, potrafi wydrzeć nam nasze osady. Wszystkim dobrym Hiszpanom powinny się zatem oczy otworzyć i powinni się około tronu zgromadzić. Bierzemy nań akt, który przepisuie wzaiemne prawa i obowiązki Króla i ludow. Jeżeli skłonnemi są do takich samych iak my ofiar, tedy Hiszpania będzie wnet wewnątrz spokoyna i szczęśliwa, a zewnątrz szanowana i potężna. Bierzemy na siebie ten obowiązek w zapewnieniu pomocy Boga, który czyta w sercach ludzi, który podług swey woli niemi rządzi i tych nigdy nie opuszcza, którzy kochaią swoy kray i sumnienia własnego tylko się obawiaią. "

Po tey mowie oddał JKM. akt konstytucyyny prezydentowi junty, który kazał go iednemu z sekretarzow przeczytać. Po przeczytaniu oświadczyła junta, iż przyymuie akt konstytucyyny. Prezydent miał potem następuiącą mowę do Króla:

" Nayiaśnieyszy Panie! Hiszpańska junta ukończyła chwalebne swoie zatrudnienie, dla którego zwołana była do tego miasta przez Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla. Przyymuie z rownie wielką chciwością, iak wolnością statut, który szczęście Hiszpanii na niezmiennych podstawach gruntuie. Szlachetny ten narod, utraciwszy dawną świetność, wystawiony był na wszystkie nieszczęścia, które są poprzednikiem upadku państwa i rozwiązaniem społecznego węzła.

Na szczęście naszey oyczyzny opiekuńcza Opatrzność użyła przemożnego WKMci ramienia, dla wyrwania go z przepaści, iakoż przemożnem być to ramię powinno, zwłaszcza w ten czas, kiedy ci, którzy naywięcey znaydować powinni szczęście w tem dobrodzieystwie, nie znaią tego. Całey Hiszpanii otworzą się, Nayiaśnieyszy Panie, oczy, polegamy w tey mierze na szlachetności narodu. Pozna, iż potrzebował całkowitego odrodzenia, i że spodziewać go się tylko może od WKMci. Jest to niezaprzeczona prawda, nad którą wzywam zastanowienia tych, którzy nie przyłączyli się iescze szczerze do władzy, która teraz nad Hiszpaniią panuie: niechay zapytaią się własnego sumnienia, pod którym innym rządem mógłby się spodziewać tak nieoszacowanych dobrodzieystw, iakie ich na przyszłość czekaią; niechay się nad tem zastanowią i szczerze odpowiedzą. Nieszczęścia doszły do naywyższego stopnia; Agenci słabego rządu podbili całą pod siebie władzę, którą coraz bardziey samowolnie rozszerzali; stronność i widzi mi się przewodniczyło im we wszystkim. Skarb był w nieładzie, dług publiczny upadał; wszystkie sprężyny rządu były osłabione lub potargane; żadna nie dopełniała swey powinności; ciało polityczne byłoby w krótce utraciło czynność i ruch. Ktoż inny iak WKMość mogł odmienić stan rzeczy? Oto są, Nayiaśnieyszy Panie, cuda, których w niewielu dniach dokazałeś, i kiedy WKMość świat napełniasz podziwieniem, sam im się nie dziwisz, bo ułożyłeś ie i wykonał bez trudności. Widziemy teraz dokładnie, iż sposoby, którycheś WKMość użył, jedynemi były, których dla dobra Hiszpanii użyć można było. Nadaś naszey oyczyznie wolną konstytucyą, przywracaiącą dawnych iey kortesow, zapewniaiącą własność i osobistą wolność, kruszącą nałożone na geniusz więzy, zaprowadzaiącą stały rząd, i dobro narodowe, wynosząc na tron Hiszpański sprawiedliwego i miłego Monarchę, który tylko na mocy ustaw rządzić i innego znać nie będzie szczęścia, iak szczęście swoich ludow: oto dzieło doskonałey mądrości, za które junta składa WKMci hołd uszanowania i wdzięczności, i ile od niey zależy, chce go trwałym pomnikiem uwiecznić, który w swoim i wszystkich Hiszpanow, iakiego bądź klimatu, imieniu WKMci zapewnia. Wszyscy, powtarzam, błogosławić będą wspaniałego swoiego dobroczyńcę, i chwalebne iego imie podadzą nayodlegleyszem pokoleniom z przydomkiem przywrociciela Hiszpanii.,,

Po skończoney mowie prezydenta, wziął Arcybiskup Burgos biblią z ołtarza i zaniosł ią przed tron. Król położył rękę na Ewangelii i wykonał przepisaną w akcie konstytucyi przysięgę. Potem wykonały ią wszystkie członki junty i inni przytomni Hiszpanie. Po odbytey przysiędze udał się JKMość na powrot, którego członki odprowadziły aż do powozu.

Ponieważ prace junty, która 12 posiedzeń odprawiła, przez przyięcie konstytucyi ukończone zostały, rozwiązaną zatem została. Przed rozeyściem się iednak postanowiła udać się w całem składzie do Nayiaśnieyszego Cesarza, dla złożenia mu hołdu wdzięczności, za iego staranność o dobro Hiszpanii i przyłożenie się do utworzenia konstytucyi. O godzinie 4 po południu przybyła do pałacu Marrac. Prezydent miał mowę do Cesarza, który naynprzeymiey rozmawiał z każdem członkiem i więcey godziny z niemi się bawił. Deputowani oddalili się przeięci uczuciem podziwienia i wdzięczności.

Z powodu nowey konſtytucyi Hiszpańskiey bite bydź maią medale.

Z Paryża d. 15. Lipca.

Mowią, że Nayiaśnieyszy Cesarz zabawi ieszcze czas iaki w Bajonie. Duński Posłaniec, Szambelan Rosenkranz, który z wielkiemi grzecznościami był w Bajonie przyymowany, oddał J. C. K. Mci na audyencyi w imieniu swoiego Monarchy order słonia.

Liſty z Turynu donoszą o szczególnieyszem nieszczęściu, które d. 25 Czerwca spotkało doliny Montaldo w departamencie Stury. O godzinie 11 przed południem powſtał wicher, któremu towarzyszyły trzęſienie ziemi i grad, które wszyſtko zniszczyły. Wszykie drzewa i wiele mieszkań zoſtały poobalane i przeszło 100 familii przyprowadzone są do ſtanu żebractwa.

Od 4 dni mamy tu nieznośne upały.

Penisza od iedney z Angielskich fregat, zamykaiących Hawr, przybyła d. 9 b. m. iako poselski ſtatek tak blisko do lądu, iż można było z nią mowić. Dowodzący nią officer oświadczył, iż ma zlecenie oddać pakiet dla naczelnego jenerała. Lecz odpowiedziano mu, iż wszelka kommunikacya między obiema narodami ieſt zabroniona, żadnego zatem pakietu nie przyymą i proszą go, aby ſię oddalił, co też uczynił.

Marszałek Lannes poiechał do wod St. Sauveur.

Z Neapolu piszą, że Królowa Jmć Hiszpańska wyiechała d. 7 z Neapolu do Hiszpanii. Jenerał Regnier poiechał tamże z Neapolu.

Monitor ogłoſił dziś w Hiszpańskim i Francuzkim ięzyku nową konſtytucyą Hiszpańską.

Z Londynu d. 18. Czerwca.
(Przez Francyą.)

W niższey izbie zaszły nie dawno naſtępuiące spory:

Lord Caſtlereagh: Potrzebną ieſt koniecznie rzeczą, aby kray nasz nie tracił z oczu grożącego mu nieszczęścia, ale zawsze myślał o sposobach, iakby go odeprzeć. Nieprzyiaciel poſiada teraz niezmierne nadbrzeża i może na nas z każdego uderzyć mieysca. W początkach zgromadził tylko w Boulogne swoie woyska i ſtamtąd nam tylko groził. Teraz poſiada wiele mieysc nadmorskich, a między innemi Flesingę, skąd swoie razy przeciw nam wymierzyć może. Muſiemy ſię więc poſtawić w ſtanie do ich odwrocenia, a dotychczasowe środki nie są do tego wyſtarczaiące. Regularne, dobrze urządzone i zawsze do boiu gotowe woysko może ſię skutecznie Francuzkim oprzeć woyskom. Ludzie, którzy 24 dni w roku uczą ſię robić bronią, niepodobna, aby potrafili odeprzeć nieprzyiacielskie pułki. Pozwalam, iż pospolite ruszenie bardzo może bydź użyteczne, zwłaszcza gdy ukryte za szańcami ſtrzelać będzie do nacieraiącego nieprzyiaciela. Ochotnicy mogą także przez swoią mnogość, patryotyzm i wprawę, którey przez 2 lub 3 lata nabydź muſiały, bardzo wiele do wygraney dopomoc; lecz uważać ich tylko należy iako poſiłkowe woyska, które w nagłey potrzebie wesprzyć mogą działania regularnego woyska. Jeſt więc nader ważną rzeczą, urządzić liniiowe woyska i poſtawić ie na poważnym ſtopniu. Poki te nie będą do 200.000 doprowadzone, nie ma dla Anglii bezpieczeńſtwa. Ten ieſt cel podanego izbie bilu. Żądam, aby powtornie był odczytany i do kommiſſyi odesłany.

P. Francis Bardet: Gdyby Angliia zostawała ieszcze w stanie dzikości, gdybyśmy mieli woysko bez karności lub rozwiozłość nazywała się wolnością, na ow czas możnaby bez obrażenia narodu podać do przyięcia ten bil, iakim iest teraźnieyszy. Lecz w teraźnieyszym stanie kraiu, wczasie kiedy iego polor, patryotyzm i szlachetność iego mieszkańcow doszły do naywyższego stopnia, muszę tu wyrazić całe moie nieukontentowanie, widząc, że ministrowie znieważaią w nayokrutnieyszym sposobie reprezentantow ludu, podaiąc im do przyięcia tak uciążliwe i tyrańskie środki. Gwałtem spędzeni ludzie, pod despotyzmem ugięci niewolnicy, którzy zniechęcią tylko poddaią się pod iarzmo żołnierskie, ciż maią bydź iedyną obroną wolnego ludu! Lecz nie, nayszlachetnieyszy lud, lud, który pyszni się z swey wolności, nie zniesie tak przesadzonego upokorzenia. Nie ma żadnego Anglika, któryby niepośpieszył na odparcie nieprzyiacielskiey napaści. Jeżeliby kiedy zagrożona była Angliia niebezpieczeństwem, tedy wszystkie ramiona, wszystkie serca staną się nieprzebytem do niey murem. Codziennie wzrasta potęga Francyi, cały ląd stały kładzie się pod nogi iey władzcy lub iey polityki, i codziennie pomnaża się zaufanie i głupstwo naszych ministrow. Za pomnożeniem 60,000 woyska chcą Angliią niezwyciężoną uczynić, i te 60,000 woyska maią bydź gwałtem zebrane. Ah! broń nas Boże od nieprzyiacielskiego do Anglii wtargnienia! Oby go tylko nierostropność ministrow nie sprowadziła! Wkrótce może siła morska Francyi wyrownać Angielskiey; na ow czas ocalenie Anglii zależeć tylko będzie od męztwa, miłości oyczyzny i od siły wszystkich mieszkańcow. Cały lud powinien przeciw Francuzom wystąpić; nad tem powinniśmy wszyscy pracować. Każdy inny środek iest niedorzeczny, i t. d.

Bil odczytany iednak powtornie został i do kommissyi odesłany.

Z Kopenhagi d. 16 Lipca.

Przy odebraniu wiadomości o odpłynieniu Angielskiey wyprawy z Gothenburga rozeszła się razem w Helsingerze pogłoska, że Jenerał Moore od Króla Szwedzkiego aresztowany został, ponieważ dwor iego nie dopełnił przyiętych na siebie przez traktat obowiązkow.

Anglicy mieli przy odpłynieniu z Gothenburga zapas żywności ponader drogiey cenie Szwedzkiemu sprzedać rządowi. To nie zdaie się okazywać ani powrotu, ani zamysłow przeciw Norwegii, iak dawniey głoszono.

Na Amerykańskim okręcie, który niedawno ieden z naszych korsarzow do Helsingeru przyprowadził, nie znaydowały się w prawdzie żadne towary, ale bardzo wiele gotowych pieniędzy.

Jeden dobrze uzbroiony okręt korsarski w Norwegii oznaymił, iż podeymuie się przewozu osob z Norwegii do Jutlandyi.

Względem zdobycia Angielskiego brygu Seagul przez nasze okręty, rozmaite mamy prywatne szczegóły, iednak wszystkie się zgadzaią, że Kapitan iego iest synowcem Jenerała Cathcart, który dowodził w przeszłym roku wyprawą do Danii.

Wczoray odprawił Król rewiią nad gwardyą konną, a dziś odprawi nad piesżą.

Onegday przybyło do tuteyszego portu z Helsingern pomimo krążenia nieprzyiacielskich okrętow, 7 zdobytych statkow pod zasłoną iednego tylko korsarza.

Przy ciągłem tego letnim cieple wszystko wcześnie doyrzewa; siana mamy obfi ie; i spodziewamy się obfitego także zbioru żyta.

Często przybywaią tu i odieżdżaią Hiszpańscy officerowie, ciekawi widzieć stolicę Danii.

Z Amsterdamu d. 19 Lipca.

Dla ulżenia cokolwiek mieszkańcom Hagi, którzy wielki ponoszą uszczerbek przez przeniesienie tu stolicy, rozporządził JkMość wyrokiem swoim, iż właściciele H-gscy trzecią częścią mniey gruntowego, a niemniey cokolwiek mniey osobistego podatku płacić będą.

Nastąpił teraz rozkład nałożonego pod d. 30 Marca na kray 3 mill. nadzwyczayne-go podatku.

Wnosząc z iednego artykułu dworskiey gazety, niema wątpliwości, iż po ostatecznem urządzeniu wydziału ministra spraw duchownych, kapłani rożnych religiy w kraiu płatnemi z skarbu będą.

Minister morski wezwał wszystkich sterników, którzy teraz są bezczynnemi, aby zgłosili się niezwłocznie do niego.

Z Augszburga d. 15 Lipca.

Królewicz Następca tronu Bawarskiego przybył tu wczoray pod imieniem Hrabiego Helfenstein. Jego Królewiczowska Mość odwiedził w towarzystwie Jenerała porucznika Barona Wrede ratusz, bibliotekę, zbroiownię &c. Dziś rano udał się w dalszą podroż do Stuttgardu, gdzie zabawiwszy kilka dni u siostry swey, poiedzie do Szwaycaryi.

Z Kantonu w Chinach d. 28 Grudnia.

W Wampu niema teraz innych okrętow, iak 13 Angielsko wschodnio - indyyskiey kompanii 8 Amerykańskich. Okręt Angielski Albion przeznaczony do Bengalu spalił się d. 13 Angielskie woienne okręty popełniły wiele zdrożności w okolicach Makao, a mianowicie zabiły kapitana Amerykańskiego, który nie pozwolił im się przetrząść. Chcąc pokryć to zaboystwo, udały że okręt ten był korsarski; lecz rząd Amerykański nie daruie zapewne tak wielkiego gwałtu.

Z Kassel d. 17. Czerwca.

Posiedzenia stanow trwaią bez przerwy. Proiekt do ustawy zamieniaiącey dawne prowincyonalne długi na dług ogólny państwa przyięty został większością głosow.

Za wyrokiem Króla urządzona została kassa inwalidow dla królestwa, którey dozor powierzony został z 5 członkow złożoney radzie pod okiem ministra woiennego.

Nayiaśnieysza Królowa poiechała wczoray do Stuttgardu. Król odprowadził ią do Marburga i nazad powrócił.

Z Gdańska d. 5. Lipca.

Nayiaśnieyszy Imperator Rossyyski mianował rezydentem swoim w Gdańsku Radcę stanu i kawalera rożnych orderow, P. Trefurt. Wszyscy cieszą się z wyboru tego męża, który przez sprawowanie tu przez kilka lat urzędu konsula wszystkich pozyskał serca.

Z Stuttgardu d. 15. Lipca.

Stosownie do rozkazu J. K. Mci wszystkie goścince wysadzone bydź maią drzewami.

Pod d. 19 Czerwca zakazano tu przedawać sztyletow, lasek z szpadami, &c.

Ambassador Perski, który przeieżdżał tędy onegday, nocował w otwartym polu pod namiotem.

Z Szafhuzy d. 11. Lipca.

Małżonka W. Xcia Konstantego przybyła tu wczoray pod imieniem Hrabiny Romeneoff. Jedzie do Szwaycaryi.

Dziś w wieczor przeiechali tędy do Szwaycaryi Margrabia Badeński i iego małżonka odbywaiąc podroż do Szwaycaryi.

DODATEK

DO № 63

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 7. Sierpnia 1808.

Z Medyolanu d. 9 Lipca.

Wicekról wydał pod d. 30 Czerwca wyrok, mocą którego wszystkim, którzy rodem są z 3 nowych departamentow Metauro, Musone i Tronto, należących dawniey do państwa kościelnego, i nie znayduią się w kraiu nakazano, aby pod utratą wszystkich praw obywatelskich i politycznych, tudzież dobr lub własności i wszelkich spadkow do kraiu powrocili.

Z Tüningen d. 18 Lipca.

Wczoray przybył tu Xżę Marszałek Pontecorvo i powitany był wystrzałami z dział z bateryy i okrętow. Część stoiącego tu Hiszpańskiego regimentu Algarbii wyszła naprzeciw niemu. Rzeczony Xżę odprawił potem nad tem woyskiem rewiią. Przy wyieżdzie iego do Husum prosiło go, aby pozwolił zostać iednemu oddziałowi na straży przy sobie. Waleczne to woysko poczytywało sobie za szczęście towarzyszyć szwagrowi teraznieyszego swoiego Monarchy.

Z Konstantynopola d. 24 Czerwca.

Do portu naszego zawinął w tych dniach Angielski okręt pod banderą pokoiową, lecz odesłany został bez odebrania nawet listow od niego z odpowiedzią, iż Porta nie chce mieć żadney z Anglią wprost kommunikacyi i spolnie tylko z Francyą układać się o pokoy będzie. Z resztą utrzymuie się pogłoska, iż wkrotce za pośrednictwem Francyi zawarty zostanie pokoy z Rossyą.

Cesarz Napoleon pisał do W. Sułtana własnoręczny list, w którym ponowił mu zapewnienia przyiaźni.

Przeiazd przez Moldawią iest zupełnie bezpieczny, i bardzo wiele przechodzi tam tędy bawełny do Niemiec. Towary, które są na rachunek Francuzki zakupione, niepłacą przechodowego cła przez Wołoszczyznę.

Z Karlsruche d. 23 Lipca.

Dziś miał Rossyysko Jmperatorski radca Rebinin uroczystą audyencyą wstępną, pod czas którey oddał W. Xciu Jmci wierzytelny list iako nadzwyczayny Jmperatorski poseł przy iego dworze.

Od brzegow Menu d. 19. Lipca.

W Xięstwie Badeńskim będzie także od początku roku 1809 kodex Napoleona zaprowadzony.

Podług doniesień z Berlina, małżonka Królewicza Wilhelma znayduie się wciąży.

Frankfortska gazeta donosi, iż, iak słychać, Bawarskie woyska maią służować w

Szląsku Francuzkie, które udadzą się do Hiszpanii.

Pani Bürger daie teraz deklamacyyne akademiie w Strazburgu.

Oba gościńce przy Moguncyi otrzymały teraz nazwiska gościńcow Valmy i Gdańska na cześć Marszałkow, którzy szczycą się temi nazwiskami iako Xiążęta.

Królowa Westfalska przeiechała d. 17 przez Frankfurt do Stuttgardu.

D. 6 b. m. przybył Nayiaśnieyszy Król Wirtemberski do Berna. Xżę Eugeniusz Brat towarzyszy J. K. Mci. D. 7 udał się J. K Mość do Hofwil; w wieczor powrócił do Berna, a nazaiutrz poiechał do Oberland. Zakłady w Hofwil oglądał J. K. Mość z naywiększem ukontentowaniem.

Mowią, iż w wszystkich Francuzkich portach włożone zostało embargo na Amerykańskie okręty, i że woyna iest na wybuchnieniu między Francyą i Ameryką. Neutralność Amerykańskich stanow była dotąd tylko pozorną, i szkodliwszą dla Francyi, niżeli dla Anglii.

DONIESIENIA.

W Drukarni Jana Maja w Krakowie na ulicy Floryańskiey pod Nrem. 507 wyszły następuiące nowe xiążki:

1) Zabawki wierszem Andrzeia Brodzińskiego in 12*mo* *zł.* pol. 3.

2) Arystomen i Gorgus czyli zemsta i ludzkość, P. Augusta Lafontain. Z Niemieckiego na iezyk Polski przełożony in 8*vo* *zł.* 8.

3) Eliezer i Neftaly, poema hebrayskie. Dzieło pośmiertelne P. Florian. Z Francuzkiego tłómaczone przez Romana Rutkowskiego in 8*vo* *zł.* 3.

4) Kazania i Mowy X. Kalińskiego. Edycya nowa, pomnożona ieszcze niedrukowanemi kazaniami. 2 Tomy in 8*vo* *zł.* 9.

Kazania i mowy ś. p. X. Kalińskiego słusznie umieszczone są pomiędzy klasycznemi dziełami Polskiemi: Swieccy ludzie znaydą w nich wzor wymowy, piękney Polszczyzny i wyborne przepisy względem edukacyi, osobliwie w mowach do konwiktorow Wileńskich; duchowni nietylko wzor iasnego tłomaczenia się i wymowy, ale nadto czystey moralności i sposobu opowiadania słowa Bożego.

Uwiadomienie Cesarsko Królewskiego kraiowego Gubernium.

Dnia 8 Sierpnia b. r. przez gubernialną kommissyą, wikt dla chorych w Lwowskim powszechnym szpitalu, przez publiczną licytacyą naymniey daiącemu, na trzy lata to iest od 1go Listopada 1808 aż do ostatniego Października 1811 w arędę puszczonym, i taż licytacya, w dniu wyż rzeczonym o godzinie 9tey w kancellaryi Ferwalteryi szpitalu, przedsięwziętą będzie, w której każdy arędowne warunki zawsze teraz przeyrzeć sobie może. Pretium fisci iest następuiące: Dla pierwszey klassy, to iest dla bezpłatnych, i płacących dzieci, z dodatkiem, i porachowaniem chleba 8 kr. Dla drugiey klassy, to iest dla bezpłatnych i płacących dorosłych, toż samo z dodatkiem i chleba 11 kr. Dla trzeciey klassy dla extra płacących, z wyż wspomnionym porachowaniem 17 kr. Co się niniejszym do każdego podaie wiadomości. W Lwowie dnia 15 Lipca 1808.

W niżey wyrażonych dniach przyszłego miesiąca Sierpnia t. r. o godzinie 9 z rana, miast Olkusza i Wolbroma następuiące mieyskie dochody i realności więcey daiącemu przez publiczną licytacyą w arędę wypuszczone będą, a to: *w Olkuszkim Ratuszu dnia* 16go *Sierpnia t. r.* — 1) Mieyska propinacya na rok ieden od 1go Nowembra 1808 aż do końca 8bra 1809 cena fiskalna 1506 *zł.* ryń. 3 kr. — 2) Mieyskie czopowe na rok ieden cena fiskalna 584 *zł.* ryń. — 3) Mieyska piwnica na 3 lata od 1go 9bra 1808 aż do końca 8bra 1811, cena fiskalna roczna 3 *zł.* ryń:

W Wolbromskim Ratuszu dnia 18go *Sierpnia t. r.* — 1) Mieyskie czopowe na rok ieden od 1go 9bra 1808 aż do końca 8bra 1809 cena fiskalna iest 1070 *zł.* ryń. — 2) Mieyska

łąka Podbagnie zwana na 3 lata od 1go 9bra aż do ostatniego 8bra 1811 roczna cena fiskalna 13 zł. ryń. — 3) Mieyski orny grunt Niwki także na 3 lata roczna cena fiskalna 6 zł. ryń. 45 kr. — 4) Mieyski wyszynk wina na 3 lata roczna cena fiskalna 25 zł. ryń. 45 kr. Chęć maiący licytowania, w dniach wyżey wyrażonych w wspomnionych mieyscach i czasie znaydować się maią, także zaopatrzeni bydź maią 10 procentowym vadium, gdzie im dalsze dzierżawy kondycye ogłoszone będą. W Krakowie d. 18 Julii 1808.

Per Magistratum Circularis Civitatis Tarnow omnibus & singulis quorum interest, medio præsentis edicti notum redditur, Lapideam in Civitate Tarnow sub Nro. consc. 129 sitam, post olim Jacobum Sztöger relictam, in minorennes testamentarias hæredes nempe Andream, Josephum & Annam Sztöger devolutam, officiose per artisperitos juratos ad summam 6756 fl. rhn. 54 xr. detaxatam, in satisfactionem usurarum a capitali mille fl. rhn. a die 4 Augusti 1800 ad 1 Martii 1802 per 5/100 numerandarum, tum summæ capitalis mille fl. rhn. cum usuris per 5/100 a die 4 Augusti 1800 computantis, per Dnam Justinam primo voto Sztögerowa, 2do vero Wisłocka evicto!, via exequutionis, in tribus eatenus præfixis terminis nempe die 12 Augusti, 12 7bris & 12 8bris 1808 hora 9 matu. medio auctionis publicæ eo addito, si quæstionis Lapidea in primo vel secundo Licitationis termino ultra detaxationis prætium vendi non posset, eandem in ultimo Licitationis termino etiam infra æstimationis prætium venditum iri, & quidem sub sequentibus conditionibus. 1mo. Quivis licitandi copidus, ante in hoandam Licitationem obligatur nomine vadii quotam 676 fl. rhn. deponere. 2do. Emptor plurimum offerens, obligabitur ex prætio oblato, duo millia fl. rhn. a die peractæ Licitationis intra 14 dies ad depositum Judiciale comportare, die vero 10 Januarij 1809. Tria millia fl. rhn. imputando in id depositum vadium persolvere; reliquum vero in Licitatione elevandum prætium intra unum annum deponere. 3tio. Emptor decretum hæreditatis, quam primum quotam 2000 fl. rhn. comportabit, obtinebit, reliquæ rathæ solvandæ super Lapidea emptoris hypothecabuntur. 4to Si emptor uni aut alteri ex præscriptis superius conditionibus, conditioni non satis fecerit non solum hæreditatem Lapideæ, & depositum vadium amittet, verum etiam periculo, & impensis ejus relicitatio assignaretur, non minus emptor id, quod in relicitatione pro dicta Lapidea minus datum fuerit, ac emptor obtulit, solvere obligabitur. 5to Notum quoque redditur, quod Judæi a tali emptione venditione quæstionis Lapideæ juxta decretum aulicum ddto 19 Aprilis 1805 & 24 Xbris 1806 excludentur. Omnes proinde hance Lapideam emendi cupidi citantur, ut in præfixis superius dictis terminis in Cancellaria Magistratus Tarnoviensis compareant. Cœterum pro capienda notitia Onerum huic Lapideæ in hærentium, ad Tabulam & Cassam Civicam Tarnoviensem inviantur.

Vacante Consule. *Gniewuszewski Syndycus.*
Bochyński Assessor.
J. Weichart Assessor.
Ex Consilio Magist. Tarnov. die 23 *Junij* 1808.
Sala

Podaie się do wiadomości, iż dnia 29 *Sierpnia r. b. odprawiać się będzie licytacya w mieście Podgorzu targowego, i wina nakładu; ktoby sobie życzył zalieytować ma się zaopatrzyć w wadium i przed kommissyą zameldować. W Bochni dnia* 31 *Lipca* 1808.

Przez C. K. Kraiowe Gubernium rozpisuie się do osadzenia zawakowanego z pensyą roczną 400 zł. ryń. urzędu Syndyka w mieście Biała, w części dawnieyszey Galicyi leżącym, konkurs do pierwszego miesiąca Sierpnia r. b. z tem dodatkiem, że ci, którzy urzędu tego chcą dostąpić, prożby swoie dekretami Eligibilitatis z obydwoch liniy, tudzież zaświadczeniami obyczayności opatrzone do Myślenickiego C. Kr. Cyrkularnego urzędu podać powinni.

Przez Magistrat Krol. Wol. Cyrkularnego Miasta Myślenice, iako instancyą massę krydalną s. p. Antoniego Bicza pertraktuiącą, każdemu komu o tym wiedzieć należy, ninieyszym edyktem publicznie wiadomo się czyni: iż na dniu 22 Sierpnia 1808. o godzinie 9tey

przed południem w sądzie tuteyszym Magistratualnym następujące dobra, do massy krydalney s. p. Antoniego Bicza należące tak ruchome iako i nieruchome, naywięcey daiącemu przez publiczną będą sprzedane licytacyą. — 1.) Browarek drewniany z iedną izdebką i 3 jatkami do sprzedawania mięsa, tudzież — 2.) Przymurowany do powyższego browarku Spiklerz na depozyt zboża wraz z staienką pod iednym dachem, otaxowaney wartości razem 844 f. r. — 3.) Słodownia murowana z potrzebami do tey że, iakie teraz znayduią się, wartości 1438 f. r. — 4.) Stayna i wozownia drewniana pod iednym dachem przy słodowni stoiące, oprocz placu wartości otaxowana 50 f. r. — 5.) Stodoła na Kamieńcu o dwoch sąsiekach pod gruntem Modelskowka zwanym stoiąca, z placem na 220 f. r. otaxowana. — 6.) Stodoła druga na Kamieńcu także, przy stodole Jgnacego Pilskiego leżąca, o dwoch sąsiekach z placem, na 165 f. r. otaxowana. — 7.) Dwa pręty gróntu Modelskowka zwanego w położeniu Chałemskim leżącego, razem na 2000 f. r. otaxowana. — 8.) Pół pręta gróntu Guniowka zwanego, także w położeniu Chałemskim leżącego, na 500 f. r. otaxowanego. — 9.) Murowany kościołek N. S. Panny Maryi sekularyzowany, na 231 f. r. otaxowany. — 10.) Rożne rzeczy ruchome których konsygnacyą każdemu chęć kupienia maiącemu w sądzie tuteyszym każdego czasu przeyźrzyć wolno iest, a to pod następuiącemi kondycami: a.) Jż każdy licytant przed licytacyą vadium 10 procen. w gotowiznie złożyć będzie powinien, ktore temu, któryby co zalicytował, a co to zalicytowanego kwantum przyięte zostanie, gdyby zaś takowy naywięcey daiący kondycye licytacyi nie dotrzymał, temu przepadnie, i owszem koszt iego powtornie realność takową zalicytowaną zostałaby. — b) Że ten ktory iakową realność zalicytuie z tych zwyż opisanych nieruchomych rzeczy takowe pieniądze przypadaiące natychmiast w gotowiznie złożyć, albo też produkowaniem w 14 dniach kaucyi legalney zabezpieczyć, od takowych pieniędzy prowizyą legalną, od dnia licytacyi płacić, i kapitał sam wraz z prowizyą, która zawsze kwartalnie płaconą bydź powinna, za poprzedzaiącą 14 dniową sądową awizacyą złożyć obowiązanym będzie — c) Jż żydzi, co do nieruchomych dobr od których ci prawem exkluduią się, do licytacyy takowych nieruchomych realności przypuszczonemi nie będą.

Andr. de Szikszay Synd.
Michael Opcydowicz Assessor.
Walenty Wątorski Assessor.

Z Rady Magistratu Król. wol. cyrkularnego Miasta Myślenic 6 Lipca 1808.
Math. Swierkiewicz Mag. Kanc.

Gdy przy magistracie tuteyszym mieysce Protokolisty razem Registranta i Expedytora z roczną pensyą 250 zł. ryń. zawakowało, więc z powodu tego przez magistrat tuteyszy konkurs na wspomnione wakuiące mieysce do ostatniego miesiąca Sierpnia r. b. z tym dodatkiem wypisuie się, iż życzący sobie wspomnione otrzymać mieyscę prośby swoie zaopatrzone dowodami o posiadaniu ięzykow Niemieckiego, Łacińskiego i Polskiego, tudzież moralności wspomnionym terminie do tuteyszego magistratu podać maią.

Uszyński Syndyk.

Z Magist. Miasta C. K. wolnego Cyrkularnego Radomia d. 13 Julij 1808.
S jecki Akt.

Do osadzenia zawakowanych w Lubelskim magistracie urzędow to ie : B[illegible] m strza z pensyą roczną 1000 zł. ryń. 1go konsyliarza z pensyą roczną 700 zł. ryń. 2go konsyliarza z pensyą roczną 600 zł. ryń. a 3go z pensyą roczną 500 zł. ryń. rozpisuie się konkurs do ost t i go Sierpnia b. r. z tem dodatkiem, że kompetenci prośby swoie zaświadczeniami odbytych nauk prawnych, osiągnioney wiadomości interessow. i w innych kategoryach czynioney służby, tudzież dekretami Eligibilitatis z obydwoch linii opatrzone, w wyznaczonym cz sie do Lubelskiego Kr. Cyrkularnego urzędu podać powinni. W Lwowie dnia 9 Lipca 1808.

Przez C. K. Galicyyskie Gubernium, rozpisuie się do osadzenia zawakowanego w Krakowskim magistracie z pensyą roczną 700 zł. ryń. urzędu konsyliarza konkurs do końca miesiąca Sierpnia b. r. z tem dodatkiem, że kompetenci prośby swoie dekretami Eligibilitatis z obydwoch linii, tudzież zaświadczeniami moralności opatrzone, w wyznaczonym czasie do Krakowskiego magistratu podawać powinni. W Lwowie dnia 22 Lipca 1808.

(Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.)